

Z. K.

ur. 1923; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, relacje polsko-żydowskie, Żydzi, sklepy żydowskie, Stare Miasto

Żydzi w przedwojennym Lublinie

Na placu Bychawskim też [mieszkali Żydzi.] Mnie parę razy za Żydówkę Żydówki stare brały, nie wiem dlaczego, miałam włosy kręcone. Ale szanowali się. Chłopaki, co prawda, różne tam figle płatali im w okresie świąt żydowskich na przykład. Ale nam reperował buty szewc Żyd, przychodziła Żydówka, brała, zanosila i przynosiła. Nie było jakichś incydentów na tle religijnym.

Myśmy korzystali z szewca, ze sklepu żydowskiego spożywczego, z krawca usług – ale to już na Starym Mieście, w Rynku jakiś taki szył nam palta, dobrej [jakości]. To wyglądało w ten sposób nawet, że materiał się wybierało, a on szył i to było nawet na raty rozłożone. To było tam gdzie sklep rzeźniczy, na górze, chyba Rynek 5 albo 4. Taki dobry krawiec był. Nazywał się chyba Turkus. Piekarnia była też, w niedzielę otwarte, od strony piekarni wchodziło się, jak była taka potrzeba. Dobry był.

Na 1 Maja, właściwie na placu Bychawskim jeszcze, pod 3 numerem, oni chyba mieli taki dom modlitwy. Zaglądaliśmy jako dzieci z ciekawości tam przez okno, ale jakoś nie bardzo zdawaliśmy sobie sprawę: takie było inne, to podglądało się. Pogrzeby widziałam żydowskie. Płaczki były, dużo było krzyku, hałasu, był taki karawan na kołach i z koniem, mniej okazały jak te nasze. To była taka skrzynia. No i wieźli tego nieboszczyka z krzykiem, z płaczem.

Przed wojną raczej nie bardzo [chodziłam na Stare Miasto]. Tam był sklep, w którym buty kupowało się, za Bramą Krakowską, mniej więcej w tym miejscu, co apteka. Na Rybnej mieliśmy znajomych, to parę razy w życiu byłam, ale tak na jakieś spacer [chodzić to] nie. Na Starym Mieście więcej było Żydów jak Polaków i nie było jakichś znajomości. Tam mieliśmy krawca, ale to już tak pod koniec prawie.

Data i miejsce nagrania	2012-08-08
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"